

Бібліографія.

1. Гнап Л., Галаєва О. III Міжнародний семінар з проблем ветеринарії у конярстві // Ветеринарна медицина України. – 2001.– №12.– С. 9
2. Дахно І., Шеремет Ю., Дахно Г. та ін. Філяріатози – проблема ветеринарної та гуманної медицини // Ветеринарна медицина України. – 2003.– №2.– С. 19–20
3. Кузьміна Т.В., Винярска А.В., Стибель В.В та ін. Паразити коней у західному регіоні України // Ветеринарна медицина України. – 2010.– №12.– С. 14–17
4. Лук'янова Г.О., Філоненко Т.Г. Мікроморфологічні зміни тріади – печінка, лімфатичні вузли, легені – як ксенопаразитарного бар'єра в системі «паразит – хазяїн» за стронгілятозів кишкового каналу коней // Ветеринарна медицина України. – 2009.– №4.– С. 15–17
5. Погорілий В.Д. У боротьбі з гельмінтозами // Ветеринарна медицина України. – 2009.– №7.– С. 16
6. Супрун М., Мисан Д., Неволько О. Філяріатози в Черкаському регіоні // Ветеринарна медицина України. – 2004.– №1.– С. 16–19
7. Ткач Ю.А. До проблем оздоровлення тваринництва від гельмінтозів // Ветеринарна медицина України. – 2009.– №6.– С. 18–19

УДК 636.1 (477.53):619:576.895.1

ГЕЛЬМІНТОЗИ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ ПРИВАТНИХ ГОСПОДАРСТВ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Козакова І.І., Юрченко Ю.В., Мазуріка В.В*.

**Науковий керівник: к.в.н. Клименко О.С.*

Постановка проблеми. Роль великої рогатої худоби в житті людини дуже велика. Від неї одержують більше 40% валової продукції м'яса й близько 99% всього виробництва молока. Коров'яче молоко – головний продукт молочного скотарства, а молочні продукти є основною їжею для більшості людей протягом всього їхнього життя.

Однією з важливих проблем галузі, що перешкоджає її повноцінному розвитку є інвазійні хвороби, які в останні роки отримали високу тенденцію до поширення та завдають значних економічних збитків.

Нажаль, боротьбі з гельмінтозами не завжди приділяють належну увагу і перш за все через те, що такі захворювання часто перебігають безсимптомно [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Результатами досліджень провідних вчених на протязі останніх років вказують на те, що найпоширенішими гельмінтами, що паразитують у великої рогатої худоби є нематоди, трематоди, рідше цестоди. Спеціалістами ветеринарної медицини Чуднівського району Житомирської області у 2008 році при обстеженні 500 туш – виявлено такі захворювання: ехінококоз у 73 тушах, фасціольоз у 15 випад-

ках. Також проведено копрологічні дослідження проб фекалій сільськогосподарських тварин і виявлено яйця фасціол: екстенсивність інвазії 4% [3].

Дослідники Києво – Святошинського району Київської області проводили клінічні та гельмінтологічні дослідження великої рогатої худоби і встановили діагноз – сетаріоз [1].

У 2002 році в Черкаській області з двадцяти районів в одинадцяти було виявлено сетаріоз великої рогатої худоби [5].

Аналіз результатів копрологічних досліджень проб від великої рогатої худоби в Рівненській області за 1992 – 2003 роки свідчать про динамічне зростання показників ураження тварин фасціолами. Так, у 1992 – 1993р показники становили 3,03 – 2,7 %, у 1994р – 5,9 %, 1996 – 1997р – 10,4 – 10,8 %, у 2001р – 11,85 %, а у 2002 – 2003рр – 11,22 – 11,76 % [4].

В Івано – Франківській області в 2008 році зареєстровано 79 випадків – диктіокаульозу великої рогатої худоби (0,69 %) і 559 випадків ураження фасціольозом (3,02 %) [2].

Процес інвазування худоби відбувається здебільшого в пасовищний період. Виходячи з цього, тактика знищення гельмінтів, а відповідно й профілактика інвазійних захворювань, припадає на стійловий період. Донині одним з основних методів боротьби є застосування антигельмінтиків. Водночас на ефективність впливає ряд різноманітних факторів, а саме: інтенсивність інвазії, існуючі асоціації паразитів і цикли їх розвитку в організмі хазяїна, доза та практичність використання препаратів тощо.

У зв'язку з доступністю антигельмінтиків (мережа ветеринарних аптек) власники тварин допускають низку помилок у їх використанні: для дегельмінтизації обирають найдешевші, проте недостатньо ефективні препарати.

Боротьба з паразитарними захворюваннями може бути успішною за умов використання всього комплексу протипаразитарних заходів, а саме: організаційних, загальнопрофілактичних і спеціальних [3].

Мета та завдання досліджень. Визначити епізоотичну ситуацію щодо гельмінтозів великої рогатої худоби в приватному секторі Полтавській області.

Матеріали та методи досліджень

Дослідження тварин даного регіону проводили в господарствах Полтавської області та на кафедрі паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавської державної аграрної академії.

З метою виявлення інвазійних елементів користувались методами флотації за Котельниковим – Хреновим з розчином нітрату амонію та седиментації (метод послідовного промивання).

Результати досліджень

Методами лабораторного дослідження встановлено, що екстенсивність гельмінтозної інвазії в дослідному регіоні становить 38%. Ураженість складає: дикроцелями – 20%, кишковими стронгідами – 36%, фасціолами – 16%, парамфістомами – 12%, моніезіями – 12%, езофагостомами – 12% (таб.1)

**Кишкові гельмінтози великої рогатої худоби приватних господарств
Полтавської області**

Захворювання	Досліджено тварин, гол	Виявлено хворих, гол.	ЕІ, %	П, екз./кр.
дикроцеліоз	40	5	20	1
стронгілятози		15	37,5	0,8
фасціольоз		4	16	0,4
парамфістоматоз		3	12	1,1
моніезіоз		3	12	0,8
Всього		38	95	0,82

Висновки:

1. Проведеними дослідженнями вивчено гельмінтофауну кишкового тракту ВРХ приватних господарств Полтавської області;
2. У тварин паразитують дикроцелії, кишкові стронгіліди, фасціоли, парамфістоми, моніезії;
3. Екстенсивність гельмінтозної інвазії складає 95%, а інтенсивність інвазії – 0,82 екз./кр.

Бібліографія.

8. Галат В., Сорока Н. Клінічні та гельмінтологічні дослідження великої рогатої худоби хворої на ситаріоз // Ветеринарна медицина України. – 2001.– №12.– С. 9
9. Дахно І., Шеремет Ю., Дахно Г. та ін. Філяріатози – проблема ветеринарної та гуманної медицини // Ветеринарна медицина України. – 2003.– №2.– С. 19
10. Погорілий В. У боротьбі з гельмінтозами // Ветеринарна медицина України. – 2009.– №7.– С. 16
11. Ткач Ю.А. До проблем оздоровлення тваринництва від гельмінтозів // Ветеринарна медицина України. – 2009.– №6.– С. 18–19
12. Філончук О., Вознюк І. Моніторинг та контроль фасціольозу великої рогатої худоби в Рівенській області // Ветеринарна медицина України. – 2009.– №4.– С. 15–17

УДК 599.51: 591.1:591.4

ДЕЯКІ АНАТОМІЧНІ ТА ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КИТІВ

Сльченко Є. М., Перетяцько А. Ю.*

**Науковий керівник – Шерстюк Л.М.*

Кити – це тварини, які проводять все своє життя у воді. Однак, тепла кров, наявність легень, вигодовування дитинчат молоком вказує на їх приналежність до класу ссавців. Китів відносять до повторно водних тварин. Вони повністю адаптувалися до водного середовища і, якщо їх предки ходили на чотирьох ногах і були вкриті шерстю, то сучасні китоподібні володіють